

2019. évi XVI. törvény

a Magyarország Kormánya és a Belarusz Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről¹

Hatályos: 2019. 09. 28. –

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Belarusz Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §² Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §³ A Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„MEGÁLLAPODÁS MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS A BELARUSZ KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT A BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

Magyarország Kormánya és a Belarusz Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: „Szerződő Felek”)

attól az óhajtól vezérelve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén, és

arra törekedve, hogy a beruházások összhangban álljanak az egészség, a biztonság és a környezet védelmével, illetve a nemzetközi és a Szerződő Felek hazai joga által elismert emberi jogok, munkavállalói jogok és a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert normáinak előmozdításával és védelmével;

attól az óhajtól vezérelve, hogy ösztönözzék a Szerződő Felek fenntartható fejlődéséhez hozzájáruló beruházásokat;

célul tűzve ki a beruházók és a fogadó állam jogai és kötelezettségei közötti általános egyensúly biztosítását;

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő ösztönzése és kölcsönös védelme elősegíti az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal minden olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggésben fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen – de nem kizárólag – a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, zálogot, a zálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényt, az üzletrészt és a vállalati kötvényt, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) a beruházáshoz kapcsolódó pénzkövetelést vagy gazdasági értékkel rendelkező teljesítés nyújtására vonatkozó követelést;

d) a szellemi és ipari tulajdonhoz fűződő jogot, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogot, védjegyet, szabadalmat, formatervezési mintát, növényfajta oltalomhoz való jogokat, technikai eljárást, know-how-t, kereskedelmi titkot, földrajzi

eredetmegjelölést, kereskedelmi nevet és goodwillt, valamint a mindkét Szerződő Fél törvényei és jogszabályai által elismert és a jelen Megállapodás hatálya alá tartozó beruházásokhoz közvetlenül kapcsolódó egyéb hasonló jogokat;

e) minden jogszabály vagy szerződés által biztosított – gazdasági értékkel rendelkező – jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziót.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét, feltételezve, hogy ez a változás annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és egyéb jogszabályaival összhangban áll, amelynek területén a beruházás létesült.

2. A „beruházó” kifejezés az egyik Szerződő Fél minden olyan természetes vagy jogi személyét jelenti, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást valósított meg.

a) A „természetes személy” kifejezés az olyan természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak törvényei és jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés azt a jogalanyt jelenti, amely az egyik Szerződő Fél területén, annak hatályos törvényeivel és jogszabályaival összhangban jött létre illetve került bejegyzésre, továbbá központi irányítása vagy gazdasági tevékenységének székhelye az egyik Szerződő Fél területén található.

3. A „törvények és jogszabályok” bármely Szerződő Fél vonatkozásában az egyes Szerződő Felek területén alkalmazandó törvényeket és jogszabályokat jelentik.

4. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti és magában foglalja – különösen, de nem kizárólagosan – a nyereséget, a kamatot, a tőkenyereséget, az osztalékot, a jogdíjat vagy egyéb díjat.

5. A „terület” kifejezés jelenti:

a) Magyarország tekintetében azt a területet, amely fölött Magyarország a nemzetközi joggal összhangban szuverenitást, felségjogokat vagy joghatóságot gyakorol;

b) a Belarusz Köztársaság vonatkozásában a Belarusz Köztársaság területét a Belarusz Köztársaság alkotmányával összhangban, beleértve a Belarusz Köztársaság földterületét, belvizeit és légerét, illetve azt a területet, amely fölött a Belarusz Köztársaság a nemzetközi joggal összhangban szuverenitással rendelkezik és/vagy joghatóságot gyakorol;

6. A „szabadon átváltható pénznem” kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók során és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél törvényeivel és jogszabályaival sem, függetlenül attól, hogy a Nemzetközi Valutaalap miként határozza meg a szabadon átváltható és szabadon használható pénznemek körét.

2. cikk

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi a másik Szerződő Fél beruházóit, és kedvező körülményeket teremt számukra annak érdekében, hogy területén beruházást létesítsenek, továbbá törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Mindkét Szerződő Fél – a 3–6. bekezdésekkel összhangban – a saját területén tisztességes és méltányos bánásmódot, teljes körű védelmet és biztonságot nyújt a másik Szerződő Fél beruházóinak és az általuk létesített beruházások tekintetében.

3. A beruházások vonatkozásában a tisztességes és méltányos elbánás biztosítására vonatkozó kötelezettség megszegésének minősülnek a beruházások vonatkozásában az alábbi intézkedések vagy intézkedéssorozatok:

a) az igazságszolgáltatás megtagadása büntető-, polgári vagy közigazgatási eljárás során; vagy

b) eljárási szabályok súlyos megsértése – ideértve az átláthatóság súlyos megsértését és a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülésének sérelmét – a bírósági vagy közigazgatási eljárás során; vagy

c) a nyilvánvaló önkényesség, amely a törvényes cél vagy ésszerű indoklás nélkül, a tisztán előítélet vagy elfogultság alapján hozott intézkedéseket jelenti; vagy

d) nyilvánvalóan jogellenes alapon történő célzott hátrányos megkülönböztetés, például nemi, faji vagy vallási hovatartozás alapján; vagy

e) a zaklatás, kényszerítés, hatalommal való visszaélés és hasonló rosszhiszemű magatartás.

A Szerződő Felek bármelyik Szerződő Fél kérésére felülvizsgálhatják a tisztességes és méltányos bánásmód biztosítására vonatkozó kötelezettség tartalmát.

4. Az egyértelműség érdekében, a „teljes körű védelem és biztonság” a Szerződő Félnek a beruházók és az érintett beruházások fizikai biztonságával kapcsolatos kötelezettségére vonatkozik.

5. E Megállapodás valamely más rendelkezésének vagy egy ettől különböző nemzetközi megállapodásnak a megsértése nem jelenti e cikk megsértését.

6. Az a tény, hogy egy intézkedés a nemzeti jog valamely rendelkezését sérti, önmagában nem minősül e cikk megsértésének; bíróságnak kell mérlegelnie, hogy valamelyik Szerződő Fél a 2. bekezdésben foglalt kötelezettségekkel összeegyeztethetetlenül járt-e el.

7. A Szerződő Felek nem ösztönözik a beruházásokat országuk környezetvédelmi, munkaügyi, munkaegészségügyi vagy munkavédelmi jogszabályainak enyhítésével, vagy az alapvető munkaügyi előírások lazításával. Ha az egyik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Szerződő Fél ilyen ösztönzést kínált fel, akkor konzultációt kezdeményezhet a másik Szerződő Féllel, és a két Szerződő Fél egyeztetést folytat az ilyen jellegű ösztönzés elkerülése érdekében.

3. cikk

Beruházás és szabályozási intézkedések

1. E Megállapodás rendelkezései nem befolyásolják a Szerződő Felek azon jogát, hogy területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan jogszerű szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint például a közegészségügy, a biztonság, a környezet vagy a közérkölcés védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem vagy a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.

2. Pusztán az a tény, hogy valamely Szerződő Fél olyan szabályozást alkalmaz – beleértve a törvényeinek és jogszabályainak módosítását is –, amely negatívan érinti a beruházásokat vagy befolyásolja a beruházó által várható nyereséget, önmagában még nem minősül a jelen Megállapodásból fakadó kötelezettségek megsértésének.

3. Az egyértelműség érdekében, valamely Szerződő Fél arra vonatkozó döntése, hogy nem nyújt, nem hosszabbít meg vagy nem tart fenn egy támogatást:

a) és sem jogszabály, sem szerződés alapján nem áll fenn kötelezettség a támogatás nyújtására, meghosszabbítására vagy fenntartására vonatkozóan; vagy

b) arra a támogatás nyújtásához, meghosszabbításához vagy fenntartásához kapcsolódó feltételekkel összhangban kerül sor, az nem minősül a jelen Megállapodás rendelkezései megsértésének.

A jelen Megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy kizárja bármelyik Szerződő Fél számára, hogy a támogatás nyújtását megszüntesse vagy a támogatást visszafizettesse, ha az ilyen intézkedésre a Szerződő Felek között fennálló nemzetközi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében van szükség vagy ha azt az illetékes bíróság, közigazgatási bíróság vagy más illetékes hatóság rendelte el, továbbá nem értelmezhető úgy, hogy az érintett Szerződő Fél kártalanítani köteles ezért a beruházót.

4. cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Az egyes Szerződő Felek a másik Szerződő Fél beruházóit és beruházását olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik és azok beruházásai számára hasonló helyzetben területükön beruházásaik fenntartása, működtetése, igazgatása, használata, élvezete, értékesítése vagy velük való rendelkezés vonatkozásában biztosítanak.

2. Az egyes Szerződő Felek a másik Szerződő Fél beruházóit és azok beruházásait olyan elbánásban részesítik a területükön létrehozott beruházásaik működtetése, fenntartása, igazgatása, használata, élvezete, értékesítése vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely nem kevésbé kedvező, mint egy harmadik állam beruházói vagy azok beruházásai részére hasonló helyzetekben biztosított elbánás.

3. Az egyértelműség érdekében a Felek rögzítik, hogy a 2. bekezdésben hivatkozott „elbánás” nem foglalja magában a beruházó és állam közötti beruházásokkal kapcsolatos viták megoldására irányuló, más nemzetközi beruházási szerződésekben vagy

bármely más megállapodásokban szereplő eljárásokat. A más nemzetközi beruházási szerződéseken vagy kereskedelmi megállapodásokban szereplő lényeges kötelezettségek önmagukban nem minősülnek „elbánásnak”, ezért az azokból fakadóan elfogadott vagy fenntartott intézkedések hiánya nem jelenti e cikk Szerződő Fél általi megsértését.

4. Jelen Megállapodásnak a nemzeti elbánásra és a legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók a Szerződő Fél által vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei alapján nyújtott előnyökre.

5. A Szerződő Felek tudomásul veszik, hogy a Szerződő Félek a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei magukban foglalják azon nemzetközi szerződésből vagy viszonyossági megállapodásból fakadó kötelezettségeket, amelyeket a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet köt.

6. E cikk rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy a Szerződő Felek kötelesek a másik Szerződő Fél beruházóira vagy az általuk létrehozott beruházásokra vagy az azokon elért hozamra olyan elbánás, preferencia vagy kiváltság előnyeit kiterjeszteni, amelyeket az előbbi Szerződő Fél:

a) olyan többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodás alapján nyújthat, amelyben valamelyik Szerződő Fél részes fél vagy azzá válhat;

b) olyan nemzetközi megállapodás vagy konstrukció alapján nyújthat, amely teljes egészében vagy főként az adózással kapcsolatos.

5. cikk

Kártalanítás veszteségekért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai vagy azok hozamai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb, mint az utóbbi Szerződő Fél által a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Nem érintve ennek a cikknek az 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik abban a bekezdésben foglalt események miatt a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai igénybe vették;

b) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor, igazságos, megfelelő és tényleges helyreállítás vagy kárpótlás jár azon Szerződő Fél részéről, melynek a területén a veszteség bekövetkezett.

A kártalanítás kamatot is magában foglal a veszteség bekövetkezésének napjától kezdődően a fizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan, amelynek kereskedelmileg indokolt mértékét piaci alapon kell megállapítani, és nem lehet alacsonyabb a beruházás pénznemének megfelelő londoni bankközi kamatlábnál (LIBOR) vagy nullánál (amennyiben a vonatkozó LIBOR kamatláb nulla alá csökken).

6. cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait vagy azok hozamait sem államosíthatják, sajátíthatják ki közvetlenül vagy közvetetten vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban „kisajátítás”), kivéve, ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a kisajátított beruházásnak azzal a piaci értékével, amely a kisajátítás időpontjában, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válásakor érvényes volt – attól függően, hogy melyik időpont következett be hamarabb –, valamint a kisajátítás napjától kezdődően a tényleges fizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan kereskedelmileg indokolt mértékű, piaci alapon megállapított kamatot is kell tartalmaznia, amely egyetlen esetben sem lehet alacsonyabb a beruházás pénznemének megfelelő londoni bankközi kamatlábnál (LIBOR) vagy nullánál (amennyiben a vonatkozó LIBOR kamatláb nulla alá csökken).

A kártalanításnak késedelem nélkül teljesítendőnek, ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. A Megállapodás alkalmazásában:

a) közvetett kisajátítás valamely Szerződő Fél olyan intézkedésének vagy intézkedéssorozatának eredményeként áll elő, amelynek hatása – a tulajdonjog elvonása vagy nyílt lefoglalás nélkül is – egyenértékű a közvetlen kisajátítással;

b) tényeken alapuló, eseti vizsgálatot igényel annak megállapítása, hogy egy adott tényállás mellett valamelyik Szerződő Fél intézkedésének vagy intézkedései sorozatának a közvetlen kisajátítással egyenértékű hatása van-e, figyelembe véve többek között az alábbi tényezőket:

(i) az intézkedés vagy az intézkedések sorozatának gazdasági hatása, bár pusztán az a tény, hogy valamelyik Szerződő Fél intézkedése vagy intézkedéseinek sorozata hátrányosan érinti egy beruházás gazdasági értékét, nem alapozza meg annak megállapítását, hogy közvetett kisajátítás történt;

(ii) a Szerződő Fél intézkedésének vagy intézkedéssorozatának időtartama;

(iii) az intézkedések vagy az intézkedéssorozat jellege, nevezetesen a célja és tartalma.

c) nem jelent közvetett kisajátítást a Szerződő Felek olyan, megkülönböztetéstől mentes intézkedése vagy intézkedéssorozata, amelyet jóhiszeműen és önkényesség nélkül, valamilyen közcélból – beleértve a közegészségügyi, közbiztonsági és környezetvédelmi célokat – dolgoznak ki és alkalmaznak, az elérni kívánt célhoz szükséges és azzal arányos mértékben.

7. cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek lehetővé teszik a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, összhangban annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és jogszabályaival, ahol a beruházást létrehozták, minden korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a jelen Megállapodás 1. cikkének 4. bekezdésében meghatározott hozamokat;

c) a beruházás működtetése során felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összegeket, mint például a jogdíjak és licencdíjak, vagy egyéb, hasonló költségek;

d) a szerződésekkel – köztük a beruházásokhoz kapcsolódó hitelszerződésekkel – kapcsolatos kifizetéseket;

e) a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták;

g) a jelen Megállapodás 5. és 6. cikke szerinti kártalanítási kötelezettségeket;

h) a jelen Megállapodás 9. cikke szerinti vitarendezésből származó kifizetéseket.

2. Az átutalásokat azt követően kell teljesíteni, hogy a beruházó eleget tett valamennyi, a beruházás helye szerinti Szerződő Fél területén hatályban lévő törvényekben és jogszabályokban előírt pénzügyi kötelezettségének, beleértve az adózási kötelezettségeket.

3. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza azt, hogy valamelyik Szerződő Fél méltányos és megkülönböztetésmentes módon, és nem az átutalások rejtett korlátozásának minősülő módon alkalmazza a következőkhöz kapcsolódó saját törvényeit és jogszabályait:

a) csőd, fizetési képtelenség vagy a hitelezők jogainak védelme;

b) értékpapírok kibocsátása, az azokkal való kereskedelem és ügyletek;

c) büntetendő vagy bűncselekmények;

d) átutalásokhoz kapcsolódó pénzügyi jelentéstételi vagy nyilvántartási kötelezettség, amikor ez a bűnüldöző vagy a pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges;

e) ítéletek végrehajtása bírósági végrehajtási eljárásban; és

f) az alkalmazottak végkielégítési jogosultsága.

4. Az ilyen intézkedések és alkalmazásuk nem használhatók fel a Szerződő Fél jelen Megállapodásból eredő kötelezettségvállalásainak és kötelezettségeinek megkerülésére.

5. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító hitelintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel és jogszabályaival összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők. Amennyiben ilyen árfolyam nem létezik – eltérő megegyezés hiányában – a hivatalos árfolyamot kell alkalmazni.

8. cikk

Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy biztosítás alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, továbbá átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

9. cikk

Beruházási viták rendezése az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél valamely beruházója között

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél között felmerülő, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek – amennyiben lehetséges – peren kívül, tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. A tárgyalások azon a napon kezdődnek, amikor az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kéri a másik Szerződő Felet a vitás kérdés megtárgyalására. A vita peren kívüli, tárgyalásos rendezésének megkönnyítése végett az írásbeli értesítésben tételesen fel kell sorolni a vitás kérdéseket, a vita tényállását, a kifogással élő beruházó megállapításait (ide értve a bizonyítékként szolgáló dokumentumokat is), valamint ezek feltételezett jogalapját. Az attól a naptól számított kilencven napon belül, hogy az egyik Szerződő Fél panasszal élő beruházója írásban kérte fel tárgyalásra a másik Szerződő Felet, eltérő megegyezés hiányában legalább egy tárgyalást meg kell tartani.

3. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita az ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat (6) hónapon belül nem rendezhető ily módon, akkor az érintett beruházónak jogában áll a vitát beterveztetni:

a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás létesült; vagy

b) az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek; vagy

c) olyan nemzetközi ad hoc választottbírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) választottbírósági szabályzata szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak abban, hogy eltérnek e választottbírósági szabályzattól, vagy

d) a Beruházási Viták Rendezése Nemzetközi Központjának (ICSID) Titkársága által az eljáráshoz szükséges kiegészítő intézkedések szabályai (továbbiakban „Az ICSID kiegészítő intézkedések szabályai”) szerint, amennyiben a vitát kezdeményező Szerződő Fél vagy a beruházó állama szerinti Szerződő Fél – de mindkettő nem – részesé az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezménynek; vagy

e) a vitában részt vevő felek megállapodása szerinti bármely egyéb választottbírósághoz.

4. Miután a beruházó a vitát a 3. bekezdés a)–e) pontjában felsorolt bíróságok valamelyikéhez már beterveztette, a 3. bekezdés a)–e) pontjaiban felsorolt további fórumhoz folyamodni már nem jogosult.

5. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a jelen cikk 2. bekezdésében említett, tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat (6) hónapon belül nem rendezhető, és ezért a kifogással élő beruházó a vitát a 3.

bekezdés *a)–e)* pontjában felsorolt valamelyik fórum elé kívánja terjeszteni, akkor – legkésőbb a vita bírósági beterjesztésével egyidejűleg – köteles ebbéli szándékáról írásban értesíteni a másik Szerződő Felet.

6. A beruházó az 1. és 2. bekezdésében foglaltak szerint, a 3. bekezdéssel összhangban csak akkor kérelmezhet választottbírósági vitarendezést, ha még nem telt el három év attól az időponttól kezdődően, hogy a beruházó először szerzett vagy szerezhett volna tudomást a feltételezett jogsértésről és arról, hogy őt veszteség vagy kár érte.

7. Határozatainak meghozatala során a bíróság a jelen Megállapodást a szerződések jogáról szóló Bécsi Egyezmény és a Szerződő Felek között alkalmazandó egyéb nemzetközi jogszabályok és elvek szerinti értelmezésnek megfelelően alkalmazza.

8. A 3. bekezdés *b)–e)* pontjaiban hivatkozott választottbíróságnak nincs joghatósága a jelen Megállapodást feltételezetten sértő intézkedés valamely Szerződő Fél hazai joga szerinti jogszerűségének megállapításában. Az egyértelműség érdekében annak eldöntése céljából, hogy valamely intézkedés összhangban áll-e a Megállapodás rendelkezéseivel, a választottbíróság csak tényként veheti figyelembe a Szerződő Fél hazai jogát. Ennek során a választottbíróság követi a hazai jognak az adott Szerződő Fél bíróságai vagy hatóságai általi értelmezését, és a hazai jognak a választottbíróság általi értelmezése nem kötelező az érintett Szerződő Fél bíróságaira vagy hatóságaira nézve.

Az egyértelműség érdekében, a Szerződő Felek hazai joga nem képezi részét az alkalmazandó jognak. A Szerződő Felek hazai joga magában foglalja a bármely jelenlegi vagy jövőbeni vámunióban, gazdasági unióban, regionális gazdasági integrációban vagy hasonló nemzetközi megállapodásban betöltött tagságukból vagy részvételükből eredő jogot.

9. A bíróság tagjainak jelölt választottbírák függetlenek. A választottbírák

- nem állhatnak kapcsolatban egyetlen kormánnyal sem,
- nem fogadhatnak el utasításokat semmilyen szervezettől vagy kormánytól a vitához kapcsolódó ügyek tekintetében,
- nem vehetnek részt olyan vita elbírálásában, amely közvetlen összeférhetetlenséget eredményezne. A választottbíráknak figyelembe kell venniük az adott terület helyes gyakorlatait, beleértve az Ügyvédi Kamarák Nemzetközi Egyesülete nemzetközi választottbíráskodásban előforduló összeférhetetlenségről szóló iránymutatásait. Ezenkívül kinevezésüktől kezdve nem járhatnak el valamely fél által kinevezett szakértőként vagy tanúként semmilyen folyamatban lévő vagy új, e Megállapodás vagy bármely más nemzetközi megállapodás hatálya alá tartozó beruházással kapcsolatos vitában. A Szerződő Felek a jelen cikkhez kapcsolódó viták során alkalmazandó egyedi magatartási kódexet fogadhatnak el a választottbírák számára.

10. A döntések a vitában érintett felekre nézve véglegesek és kötelező érvényűek, és azokat az adott döntésnek megfelelően, a döntésben feltüntetett időpontig annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és jogszabályaival összhangban kell végrehajtani, amelynek területén a beruházás létesült.

11. Amennyiben a Szerződő Felek között olyan nemzetközi megállapodás lép hatályba, amely a jelen Megállapodás keretében felmerülő viták vonatkozásában többoldalú beruházási választottbíráskodást és/vagy többoldalú jogorvoslati mechanizmust ír elő, a jelen Megállapodás vonatkozó részei a továbbiakban nem alkalmazandók.

10. cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választottbíróság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbírósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezt követően ezen két tagnak egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (a továbbiakban „elnök”) jelölnek ki. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését szavazattöbbséggel hozza.

6. A választottbíróóság döntését a törvény tiszteletben tartása mellett, ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott elvei alapján hozza.

7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.

8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választottbíróági eljárásban való képviselőének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A választottbíróóság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.

9. A bíróság döntései véglegesek és kötelezőek mindkét Szerződő Fél számára.

11. cikk

Átláthatóság

1. A központi kormányzati szinten elfogadott, a jelen Megállapodás hatálya alá tartozó kérdéseket érintő, általánosan alkalmazandó törvényeket és jogszabályokat a Szerződő Felek kötelesek haladéktalanul, jóval azok hatálybalépése előtt közzétenni hivatalos közlönyükben. A jelen Megállapodásban részes bármely Szerződő Fél kérésére egyeztetés tartható az átláthatósági gyakorlathoz kapcsolódó kérdésekben.

2. A Szerződő Felek – a lehető legnagyobb mértékben és a nemzetközi választottbíróági eljárások szabályszerű lefolytatásának veszélyeztetése nélkül – biztosítják az ilyen eljárások átláthatóságát, figyelembe véve az e területen alkalmazott legjobb gyakorlatokat, ideértve az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága (UNCITRAL) által elfogadott, a beruházó és állam közötti, szerződésen alapuló választottbíróági eljárás átláthatóságáról szóló szabályokat.

12. cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Felek beruházóinak azon jogát, hogy bármely létező vagy jövőbeni két- vagy többoldalú megállapodás alapján, annak részeseként kedvezőbb elbánásban részesüljenek.

13. cikk

A Megállapodás alkalmazhatósága

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásokra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a Megállapodás hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

14. cikk

Egyeztetések

1. Bármelyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél hozzájárul ahhoz, hogy a Megállapodás értelmezéséről vagy alkalmazásáról egyeztessenek.

2. Az egyik Szerződő Fél kérésére a Szerződő Felek információt cserélnek arról, hogy a másik Szerződő Fél törvényei, jogszabályai, határozatai, igazgatási gyakorlatai, eljárásai vagy szakpolitikai milyen hatással lehetnek a jelen Megállapodás hatálya alá tartozó beruházásokra.

15. cikk

Előnyök megtagadása

A Szerződő Fél megtagadhatja a jelen Megállapodásból származó előnyöket a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel rendelkező beruházójától és annak beruházásától, ha

- a) az adott jogi személy egy harmadik állam beruházójának vagy az előnyöket megtagadó Szerződő Fél beruházójának tulajdonában van, vagy annak ellenőrzése alatt áll, és
- b) a jogi személyek székhelye nem a kiindulási államban található, illetve ott érdemi üzleti tevékenységet nem folytatnak; vagy
- c) az előnyt megtagadó Szerződő Fél olyan intézkedéseket fogad el vagy tart fenn a harmadik fél vonatkozásában, amelyek:
 - i) a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával kapcsolatosak; és
 - ii) megtiltják az adott jogi személlyel kapcsolatos tranzakciókat, vagy amelyet megsértenének vagy megkerülnének, ha a Megállapodás előnyeit biztosítanák a jogi személy vagy annak beruházásai számára.

16. cikk

Általános kivételek

1. A Megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy a Szerződő Felet akadályozza abban, hogy prudenciális okokból olyan észszerű elővigyázatossági intézkedéseket vezessen be vagy tartson fenn, mint például:

- a) a pénzügyi intézmények biztonságának, fizetőképességének, feddhetetlenségének és pénzügyi felelősségének fenntartása; és
- b) a Szerződő Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.

2. a) Jelen Megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy a Szerződő Felet akadályozza abban, hogy fizetési mérlegének súlyos nehézsége vagy annak veszélye esetén a 2. bekezdés b) pontjával összeegyeztethető, átutalásokat korlátozó intézkedéseket vezessen be.

b) A 2. bekezdés a) pontjában hivatkozott intézkedéseknek méltányosnak, nem önkényesnek, nem igazolhatatlan módon diszkriminatív jellegűeknek, jöhiszeműeknek, és korlátozott időtartamúaknak kell lenniük, továbbá nem léphetnek túl azon, ami a fizetési mérleg helyzetének helyreállításához szükséges. Az e cikk alapján intézkedéseket előíró Szerződő Fél haladéktalanul értesíti a másik Szerződő Felet, továbbá amint az lehetséges, bemutatja az említett intézkedések hatályon kívül helyezésére vonatkozó ütemtervet. Az ilyen intézkedéseket az érintett Szerződő Fél az egyéb nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően hozza meg, ideértve a WTO Megállapodás és a Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya alapján fennálló kötelezettségeket.

3. Jelen Megállapodás rendelkezései:

a) nem értelmezhetők úgy, hogy bármelyik Szerződő Felet akadályozzák olyan intézkedések meghozatalában, amelyek alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükségesek:

(i) a fegyverek, lőszeres és hadieszközök kereskedelme, valamint más olyan áruk, anyagok, szolgáltatások és technológiák forgalmazása és ezekkel kapcsolatos kereskedelmi ügyletek tekintetében, amelyek közvetlen vagy közvetett célja katonai, vagy más biztonsági létesítmény ellátása,

(ii) háború vagy a nemzetközi kapcsolatokban beálló más szükségállapot idején, vagy

(iii) az atomfegyverek és más nukleáris robbanóeszközök elterjedését tiltó nemzeti szabályok vagy nemzetközi egyezmények végrehajtása vonatkozásában; továbbá

b) nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem abban, hogy az ENSZ nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuló alapokmányából fakadó kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket hozzon.

4. A Szerződő Fél alapvető biztonsági érdekei magukban foglalhatják a vámunióban, gazdasági vagy monetáris unióban, közös piaci vagy szabadkereskedelmi övezetben való tagságból fakadó érdekeket és intézkedéseket.

5. A Szerződő Fél jelen Megállapodásban hivatkozott intézkedéseibe beleértendő a Szerződő Fél vámunióban, gazdasági unióban, regionális integrációs megállapodásban betöltött tagságából fakadó kötelezettségeivel összhangban alkalmazandó intézkedések is. A Megállapodásban a „fizetési mérleg súlyos nehézségére vagy ennek veszélyére” tett utalás egyben azokat az eseteket is magában foglalja, amikor a fizetési mérleg súlyos nehézsége vagy ennek veszélye abban a gazdasági vagy monetáris unióban áll fenn, amelynek a Szerződő Fél tagja.

6. A 9. cikk szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

7. Amennyiben a gyakorlatban kivitelezhető, a Szerződő Fél írásban értesíti a másik Szerződő Felet, mielőtt megtagadná a jelen Megállapodásban foglalt előnyök nyújtását a másik Szerződő Fél beruházója részére vagy meghozná a vámunió, gazdasági unió

vagy regionális integrációs megállapodás tagjaként öt terhelő kötelezettségeivel összhangban álló intézkedéseket, kivéve, ha nemzetközi kötelezettségei vagy nemzeti törvényei és jogszabályai az értesítés megküldését nem teszik lehetővé.

17. cikk

Záró rendelkezések, hatálybalépés, időbeli hatály, megszűnés és módosítások

1. Jelen Megállapodás nem sértheti a Szerződő Felek létező vagy jövőbeni vámunióban, gazdasági unióban vagy regionális integrációs megállapodásban betöltött tagságából eredő kötelezettségeit, és ezeknek a kötelezettségeknek alárendelt. Következésképpen a Megállapodás rendelkezései egészükben vagy részükben sem hivatkozhatók vagy értelmezhetők akként, hogy a létező vagy jövőbeni vámunióban, gazdasági unióban, regionális integrációs megállapodásban a Szerződő Felek által betöltött tagságból fakadó kötelezettségeket érvényteleníti, módosítja, vagy egyéb módon érinti.

2. A Szerződő Felek diplomáciai csatornákon keresztül értesítik egymást arról, hogy valamennyi belső eljárási követelmény teljesült a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez. A Megállapodás az utolsó értesítés kézhezvétele után hatvan nappal lép hatályba.

3. Jelen Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, majd azt követően hatálya meghosszabbodik, kivéve, ha valamely Szerződő Fél írásban tájékoztatja a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról. A felmondás az értesítés másik Szerződő Fél általi kézhez vételét követően egy évvel lép hatályba, de nem korábban, mint a kezdeti tízéves időszak lejártá.

4. A jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.

5. Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi, és a hatálybalépéséhez szükséges eljárás megegyezik a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárással.

ENNEK HITELÉÜL az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

KÉSZÜLT két eredeti példányban, Minszkben, 2019. január 14 napján, magyar, orosz és angol nyelven, és mindhárom nyelven egyaránt hiteles szövegnek minősül. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Magyarország Kormányának
részéről

Belarusz Köztársaság Kormányának
részéről”

„AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of Hungary and the Government of the Republic of Belarus (hereinafter referred to as the “Contracting Parties”),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

Seeking to ensure that investment is consistent with the protection of health, safety and the environment, the promotion and protection of internationally and domestically recognised human rights, labour rights, and internationally recognised standards of corporate social responsibility;

Desiring to promote investment that contributes to the sustainable development of the Contracting Parties;

Aiming to secure an overall balance of rights and obligations between investors and the host State;

Being conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,